

T.C
KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : B.16.0.SGB.0.10.02.00/610 — 131739
Konu : Soru Önergesi

12./06/2012

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: 21/05/2012 tarihli ve A.01.0.KKB. 0.10.00.00- 67274 sayılı yazınız.

Iğdır Milletvekili Dr. Sinan OĞAN'ın 7/7043 Esas No'lu soru önergesinin cevabı ekte sunulmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Ertuğrul GÜNAY
Bakan

EK: Cevap (3 sayfa)

**İĞDIR MİLLETVEKİLİ DR. SİNAN OĞAN'IN 7/7043 ESAS NO'LU YAZILI SORU
ÖNERGESİNE BAKANLIĞIMIZCA HAZIRLANAN CEVAP**

Tarihi yapılarımıza sahip çıkmak bir taraftan ülkemizde aşındırılmaya çalışan tarih bilincini diri tutacak diğer taraftan bu yapıların genç nesiller tarafından ziyaret edilmesiyle kültür hazinemiz kuşaktan kuşağa aktarılacaktır; fakat aslına uygun yapılmayan restorasyonlar tarihsel yapıları gerçek halinden farklı göstermekte, maalesef ilgi çekici hale getirmemektedir. Iğdır ili sınırları içerisinde yer alan, 12. ve 13. yüzyıllarda Batum-Tebriz Kervan Yolu üzerinde inşa edilen ve 1988 yılında dönemin Kültür Bakanlığı tarafından koruma altına alınan kervansaray, restorasyon sonucunda tarihi özelliklerini kaybetmiş ve ruhsuz bir taş yığınınna dönüşmüştür. Bir başka deyişle, devletin bütçesi boş yere seferber edilmiştir. Bu bağlamda,

SORU 1: Iğdır'da bulunan söz konusu kervansarayın restorasyonunun yapının mimari ve tarihsel özelliklerini yansıtmayacak bir şekilde yapıldığından T.C Kültür ve Turizm Bakanlığı haberdar mıdır?

CEVAP 1: Vakıflar Genel Müdürlüğü mülkiyetinde bulunan Ejder Kervansarayı'na ilişkin olarak, Erzurum Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Bölge Kurulu'nun;

- 27-28/04/1988 tarihli ve 39 sayılı Kararı ile Kars ili, Iğdır ilçesi, Harman döven Köyü'ndeki Ejder Kervansarayı korunması gerekli kültür varlığı olarak tescil edilmiştir.

- 28/08/2001 tarihli ve 1159 sayılı Kararı ile Ejder Kervansarayı'nın rölöve projesinin uygun olduğuna ve onanmasına, kervansarayın iç ve dış mekanlarında Kars Müze Müdürlüğü uzmanları denetiminde yapılacak temizlik çalışmasından sonra elde edilecek verilere göre hazırlanacak restitüsyon projesi ile kurula iletilen restorasyon projesindeki ortak sahnı örten çelik konstrüksiyon örtünün yerine, aslına uygun olarak tonoz örtü yapılmasına ve buna göre hazırlanacak restorasyon projesinin kurula iletilmesine,

- 29/04/2005 tarihli ve 99 sayılı Kararı ile kervansarayın iç ve dış mekanlarındaki hafriyat çalışmalarının Kars Müze Müdürlüğü'nün denetiminde yapılmasına, hafriyat çalışmaları sırasında ortaya çıkabilecek orijinal unsurların korunmasına, bu çalışmalar sırasında yapının çökme tehlikesi göz önüne alınarak sağlamlaştırma ve destekleme çalışmalarının yapılabileceğine, diğer kısımlarında ise, kurulun 28/08/2001 tarihli ve 1159 sayılı Kararı ile istenilen restitüsyon ve restorasyon projelerinin kurulca onaylanmasından sonra uygulama yapılması gerektiğine,

- 07/10/2005 tarihli ve 206 sayılı Kararı ile kervansarayın toprak içindeki buluntularının değerlendirilebilmesi ve yapının tonoz olan üst örtüsü orta nefi çökmüş olduğundan kazı sırasında bu malzemelerin alınarak tekrar çatı restorasyonunda kullanılacağı için kazı çalışmasının gerekli olduğuna, bu çalışmalar yapılmadan sağlıklı/doğru bir restitüsyon ve restorasyon projelerinin hazırlanamayacağı, ayrıca sunulan projelerin çizim tekniğinin uygun olmadığı ve pencere, tonoz, kemer izleri gibi yapı elemanlarının çizilmediği tespit edildiğinden projelerin reddine, yapının beden ve şahın duvarlarının zarar görmesi nedeniyle bu duvarların sağlamlaştırılmadan özgün tonoz örtünün yapılamayacağına çünkü üst örtüsünde sağlamlaştırma yapılmadan restore edilmesi durumunda, çatı ve kar yükü dikkate alındığında mevcut duvarların bu yükü statik açıdan taşıyamayacağı ve binanın çökebileceği söz konusu olduğundan, öncelikle hafriyat işlemlerinin tamamlanıp sağlamlaştırma çalışmaları yapıldıktan sonra projelerin yeniden hazırlanarak Kurula iletilmesine,

- 11/03/2006 tarihli ve 295 sayılı Kararı ile kervansarayda restitüsyon projesine temel teşkil edecek şekilde giriş kapısı ve karşısındaki kapının eşik bulunana kadar, sol şahının ve kemer ayağının yapı tabanı bulunana kadar Müze Müdürlüğü denetiminde kazılmasına, elde edilecek bulgulara göre hazırlanacak projenin Kurula iletilmesine,

- 25/05/2006 tarihli ve 299 sayılı Kararı ile kervansaraya ilişkin hazırlanan rölöve, restitüsyon ve restorasyon projelerinin düzeltilerek uygun olduğuna ve onaylanmasına; hafriyat alımı sırasında ortaya çıkabilecek yeni veriler doğrultusunda gerekirse proje tadilatı yapıp Kurula iletilmesi gerektiğine, 02/11/2006 tarihli ve 441 sayılı Kararı ile, kervansaraya yönelik hazırlanan ve Kurulun 25/05/2006 tarihli ve 299 sayılı kararı ile onaylanan restorasyon projesindeki değişikliklerin prensip olarak uygun olduğuna,

23/02/2006 tarihli ve 484 sayılı Kararı ile kervansaraya ilişkin hazırlanan projenin düzeltilerek onaylanmasına,

- 17/07/2007 tarihli ve 697 sayılı Kararı ile Kurulun 11/03/2006 tarihli ve 295 sayılı kararında belirtildiği şekilde Vakıflar Bölge Müdürlüğü tarafından yürütülen çalışmalar esnasında yapılan hafriyat çalışmalarının ilgili müze müdürlüğü denetiminde yapılmasına titizlik gösterilmesi gerektiğine,

- 25/12/2008 tarihli ve 1166 sayılı Kararı ile kervansaraya ait ısıtma tesisat projesinin uygun olduğuna ve onaylanmasına,

- 29/05/2009 tarihli ve 1293 sayılı Kararı ile kervansarayın yanında WC yapılmasına ilişkin sunulan projenin düzeltildiği şekilde onanmasına, uygulamanın onaylanan projesi doğrultusunda Vakıflar Genel Müdürlüğü denetiminde yapılmasına, karar verilmiştir.

2863 sayılı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanunu'nun 10'uncu maddesindeki: "...Vakıflar Genel Müdürlüğünün idaresinde veya denetiminde bulunan mazbut (ele geçirilmiş, zapt edilmiş) ve mülhak (bir bütüne sonradan katılmış olan, eklenmiş) vakıflara ait taşınmaz kültür ve tabiat varlıkları ile gerçek ve tüzelkişilerin mülkiyetinde bulunan cami, türbe, kervansaray, medrese, han, hamam, mescit, zaviye, mevlevihane,  eřme ve benzeri kültür varlıklarının korunması ve değ rlendirilmesi koruma kurulları kararı alındıktan sonra, Vakıflar Genel Müdürlüğünce yürütülür..." h k m  yer almaktadır.

Anılan hüküm kapsamında, söz konusu kervansarayla ilgili olarak alınan Koruma Bölge Kurulu kararlarının uygulanmasına yönelik işlemler ilgili kurum tarafından gerçekleştirilmesi gerekmektedir.

SORU 2: Yapılan restorasyon aşamasında hangi tarihi belgeler ışığında yapılmıştır?

CEVAP 2: Vakıflar Genel Müdürlüğü mülkiyetinde bulunan taşınmazla ilgili olarak, soru önergesinin birinci maddesinde açıklanan koruma bölge kurulu kararları doğrultusunda kervansarayın restorasyonunun tamamlanması ilgili kurumun yetkisi dahilindedir.

SORU 3: Bu restorasyona devlet b t cesinden ne kadar para harcanmıştır?

CEVAP 3: Söz konusu restorasyon çalışması için Bakanlığımız Kültür Varlıkları ve Genel Müdürlüğünden  denek gönderilmemiştir.

